ସଫଳ କଥା

ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ ପକ୍ଷ ପାଳନ ସମାରୋହ

୨୨ ଡ଼ିସେମ୍ବର ୨୦୨୪ ରୁ ୫ ଜାନୁଆରୀ ୨୦୨୫

ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା

ସୂଚୀପତ୍ର

ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠା
ସମନ୍ୱିତ ଚାଷର ସଫଳ କାହାଣୀ	........୩
ପରିଶ୍ରମର ବିକଳ୍ପ ନାହିଁ	........୬
ଜୀବନ ଧାରଣ ମାନରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ	........୮
ଓଡ଼ିଶା ସମନ୍ୱିତ ସେଚ ପ୍ରକଳ୍ପ ଓ ଜଳବାୟୁ ସହନଶୀଳ କୃଷିରେ ସଂକଟ ପରିଚାଳନା	........୧୧
ବାହନ ଶ୍ରମିକରୁ ସଫଳ ମାଣ୍ଡିଆ ଚାଷୀ	........୧୪
କୃଷିର ଉନ୍ନତିରେ ଯୋଡିହେଲା ନୂଆ ଅଧ୍ୟାୟ	........୧୭
ଚାଷୀମାନେ ପାଇଛନ୍ତି ବଞ୍ଚିବାର ନୂତନ ରାସ୍ତା	........୧୯
ସଫଳତାର ମାପକାଠି	........୨୨
ହାତ ପାଆନ୍ତାରେ ମିଳୁଛି ଜଳ, ଚାଷୀଙ୍କୁ ମିଳୁଛି ଭଲ ଅମଳ	........୨୫
ବିଲାତି ଓ ବାଇଗଣ ଚାଷ କରିଛି ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳ	........୨୭
ମରୁଡ଼ିର ସଫଳ ମୁକାବିଲା	........୩୦
ଶେଷ ମୁଣ୍ଡକୁ ଜଳ ଯୋଗାଣ	........୩୩

ସମନ୍ୱିତ ଚାଷର ସଫଳ କାହାଣୀ

(ବେଙ୍ଗୋଇବନ୍ଧ, ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ)

ଶେରଗଡ଼ ବ୍ଲକ ଅଞ୍ଚଳର ମାତ୍ର ୪୧ ହେକ୍ଟର ଜଳସେଚନ କ୍ଷମତାସଂପନ୍ନ ପ୍ରକଳ୍ପଟିଏ ବେଙ୍ଗୋଇବନ୍ଧ, ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା। କିନ୍ତୁ ଏହି କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଉନ୍ନତିର ସୁଅ ଛୁଟି ଚାଲିଛି। ଲୋକେ ଆଜି ହସଖୁସିର। ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଯାହାକି ଦିନେ ଏକ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ବନ୍ଧ ଥିଲା, ଆଜି ସାଜିଛି ଏକ ଉଦାହରଣ। ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ଚାଷୀ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦେଉଛନ୍ତି ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରେରଣା। ନିଜର ଉତ୍ପାଦନ ଯୋଗୁଁ ସେମାନେ କେବଳ ଆର୍ଥିକ ଉନ୍ନତି କରିନାହାନ୍ତି ବରଂ ନିଜ ଜିଲ୍ଲାରେ ଧାନ ଫସଲର ବିକଳ୍ପରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପନିପରିବା ଉତ୍ପାଦନ କରି ବିକ୍ରିବା ପାଇଁ ସହରକୁ ପଠାଇ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ନିଜ ନିଜର ପରିବାରର ଭରଣ ପୋଷଣ କରିପାରିଛନ୍ତି।

ଜଳ ବ୍ୟବହାରରେ ମିତବ୍ୟୟିତା:

ଗତ ବର୍ଷର ମଉସୁମି ସମୟରେ ଧାନଚାଷକୁ ସଫଳ କରିବାପାଇଁ ଆଉ ଦୁଇଟି ଜଳସେଚନର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା। ଏହି ସମୟରେ ଜଳାଶୟର ଜଳ କମିଯାଇଥିଲା। ଧାନ ଚାଷ କରି ଚାଷୀମାନେ ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ଦେଇ ବସିଥାନ୍ତି। କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ କେତେଗୋଟି କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଧାନ ସହିତ ଅନ୍ୟ ପନିପରିବା କରାଯାଇଛି, ସେଥିରେ ପାଣି ଅଛି ଓ ଦେଖାଯାଇଛି ଧାନ ଓ ଅଣଧାନ ଦୁଇଟିଯାକ

ଫସଲ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ସଫଳ ହୋଇପାରିଛି । ସେହିଭଳି ଚଳିତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଧାନ ଫସଲ ପାଇଁ, ଜିଲ୍ଲାରେ ଧାନ ପାଚିବା ବେଳକୁ ବର୍ଷାର ଅଭାବ। କେବଳ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଜଳରୁ ହିଁ ଏହି ସମୟରେ ଧାନକୁ ବଞ୍ଚାଇ ଦିଆଗଲା। ଚାଷୀମାନେ ଜାଣିଗଲେ ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣର ଉପକାରିତା। ଯଦି ପୂର୍ବରୁ ଜଳକୁ ମିତବ୍ୟୟିତା କରି ସଞ୍ଚୟ କରାଯାଇନଥାନ୍ତା ତେବେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଧାନ ଚାଷ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥାନ୍ତା। ଏଥିରେ ଚାଷୀମାନଙ୍କର ବହୁତ କ୍ଷତି ହୋଇଥାନ୍ତା।

ବେଙ୍ଗୋଇବନ୍ଧ, ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ପ୍ରକଳ୍ପର ଜଳ ବ୍ୟବହାରର ମିତବ୍ୟୟିତାକୁ ଦେଖି ଅଞ୍ଚଳର ବହୁତ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ମଧ୍ୟ ଧାନ ଓ ଅଣଧାନ ଚାଷ କରାଯାଇ ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ କରାଯାଇପାରିଛି । ଗତ ବର୍ଷ ଓ ଚଳିତ ବର୍ଷ ଅଣବୃଷ୍ଟି ସମୟରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନରେ ମିତବ୍ୟୟିତା ଏବଂ ସଂରକ୍ଷଣର ସଫଳ ରୂପାୟନ ପାଇଁ ଚାଷୀମାନଙ୍କର ବୁଦ୍ଧିମତାକୁ ପ୍ରଶଂସା କରାଯାଇପାରେ ।

ବେଙ୍ଗୋଇବନ୍ଧର ତିନିଜଣ ଚାଷୀଙ୍କୁ ପଚାରିବାରୁ ସେମାନଙ୍କର ସଫଳତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜଣାପଡିଲା।

ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ପଣ୍ଡା, ଗ୍ରାମ-ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା, ଶେରଗଡ଼ ବ୍ଲକ , ଜମିର ପରିମାଣ-୧୨ ଏକର। ଗତବର୍ଷର ଆଦାୟ-୫ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା। ପୂର୍ବରୁ ସମୟରେ ଧାନ ଚାଷ କରି ୩ ଲକ୍ଷ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା। ବେଙ୍ଗୋଇବନ୍ଧ ପ୍ରକଳ୍ପଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳ ଓ ଉନ୍ନତମାନର ଚାଷ ତଥା ଧାନ ସହିତ ଅଣଧାନ ଯଥା: ମାଣ୍ଡିଆ, ସୋରିଷ, ବାଦାମ, ଚଣା, ମୁଗ, ବିରି ଓ ସାରୁ ତଥା ଦେଶୀ ଆଳୁ ଉତ୍ପାଦନକରି ୧୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅର୍ଜନ କରିପାରିଛନ୍ତି । ଆଗାମୀ ଦିନରେ ଆଉ ଧାନ ଚାଷ ନ କରି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପନିପରିବା ଚାଷ କରିବାକୁ ମନ କରିଛନ୍ତି।

ସୁଦର୍ଶନ ପ୍ରଧାନ, ଗ୍ରାମ-ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା, ଶେରଗଡ଼ ବ୍ଲକ। ସେ କ୍ଷୁଦ୍ର କମ ଜମିର ଅଧିକାରୀ। ତାଙ୍କ ଜମିର ପରିମାଣ ୩ ଏକର। ବିଗତ ବର୍ଷ ଧାନ ଓ ବିରି ଦ୍ୱାରା ୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ରୋଜଗାର ହୋଇଥିଲା। ଚାଷ କୌଶଳରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରି ସେ ତାଙ୍କ ଜମିରେ ଧାନ ସହିତ

ସୋରିଷ, ବିରି, ମୁଗ ଓ ପନିପରିବା ଚାଷ କରି ୩.୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ରୋଜଗାର କରିପାରିଛନ୍ତି। ଭବିଷ୍ୟତରେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ପନିପରିବା ଉତ୍ପାଦନ କରି ନିଜର ବାର୍ଷିକ ରୋଜଗାରକୁ ୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ ପହଞ୍ଚାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା ଚଳାଇଛନ୍ତି। ତାଙ୍କରି ଭାଷାରେ, ଜଳ ସଞ୍ଚୟ କଲେ ଅଣଧାନ ଫସଲରୁ ଲାଭ ମିଳିବ ଓ ଜଳର ଅଭାବ ରହିବ ନାହିଁ।

ସାମାଞ୍ଜଳ ସ୍ବାଇଁ, ସଭାପତି, ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ, ବେଟେଗାଇବନ୍ଧ ପ୍ରକଳ୍ପ, ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା। ଅର୍ଜୁନ ଓ ସୁଦର୍ଶନଙ୍କ ଭଳି ସାମାଞ୍ଜଳ ହେଉଛନ୍ତି ଏକ ସଫଳ ଚାଷୀ। ନିଜ ଜମିର କିପରି ଉନ୍ନତି ସାଧନ ହେବ ସେହି ବିଷୟରେ ସେ ସବୁବେଳେ ଚିନ୍ତିତ ଓ ଚେଷ୍ଟିତ। ତାଙ୍କରି ୧୦ ଏକର ଜମିରେ ସେ ଧାନ ସହିତ ପନିପରିବା। ଯଥା- ମାଣ୍ଡିଆ, ସୋରିଷ, ବାଦାମ, ଚଣା ଓ ସାରୁ ଆଦି ଉତ୍ପାଦନ କରି ପାରିଛନ୍ତି। ବିଗତ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ ବର୍ଷା ଅଭାବରୁ ବହୁତ କଷ୍ଟ ହେଉଥିଲା। କିନ୍ତୁ ବିଗତ ଦୁଇ ବର୍ଷ ହେଲା ବନ୍ଧର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ହେବା ଫଳରେ ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ପନିପରିବା ଉତ୍ପାଦନ ବଢ଼ିଲା ଓ ନିକଟସ୍ଥ ଡେଭିଉବା କୃଷକ

ଉତ୍ପାଦନ କମ୍ପାନୀର ସଭ୍ୟ ହୋଇଥିବାରୁ ଚାଷ ଉତ୍ପାଦନଗୁଡ଼ିକୁ ସେହି କମ୍ପାନୀ ବା ସଂଗଠନ ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ରି ହୋଇପାରିଲା। ଗଞ୍ଜାମ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ବିଭାଗ-୧ ଦ୍ୱାରା ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପରେ 'ଓଡ଼ିଶା ସମନ୍ୱିତ ଜଳସେଚନ ଓ ଜଳବାୟୁ ସହନଶୀଳ ପ୍ରକଳ୍ପ (OIIPCRA)' ଯୋଗୁଁ ଅଞ୍ଚଳରେ କେବଳ ଜଳସେଚନ ହୋଇପାରି ନାହିଁ ବରଂ ଏହାଦ୍ୱାରା ମତ୍ସ୍ୟ ଚାଷ, ପନିପରିବା ଚାଷ, ପ୍ରଗତିଶୀଳ କୃଷି ପ୍ରଣାଳୀ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଉନ୍ନତ ଧରଣର ବିହନ ଓ ଉତ୍ପାଦନ ପରେ କୃଷକ ଉତ୍ପାଦନ କମ୍ପାନୀ ସଂଗଠନ (Farmer Producer Company or Organization) ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଉନ୍ନତି ସାଧନ ହୋଇପାରିଛି। କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନର ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତକୁ ମଧ୍ୟ କୃଷକ ଉତ୍ପାଦନ ସଂଗଠନ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରାଯାଇପାରିଛି।

ପରିଶ୍ରମର ବିକଳ୍ପ ନାହିଁ: ଦିବାକର ମହାନ୍ତ ଏକ ସଫଳ ଉଦାହରଣ

(ପାହାଡପୁର, ସାରସକଣା କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ)

ସଫଳ ଚାଷୀ ଦିବାକର ମହାନ୍ତ:

ସାରସକଣା ବ୍ଲକ୍ ପାହାଡପୁର କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିନସ୍ଥ ଏକତାଳି ଗ୍ରାମର ୫୮ ବର୍ଷୀୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦିବାକର ମହାନ୍ତ ଏକ ସଫଳ ଏବଂ ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳ ଚାଷୀ। ବର୍ଷର ୧୨ ମାସ ଏବଂ ୬ ଋତୁରେ ଜଳବାୟୁ ସହନଶୀଳ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ କରି ପରିବାର ପ୍ରତିପୋଷଣ କରନ୍ତି। ତାଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ଚାଷ ଧାନ ଅଟେ। କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଏକତାଳି ସ୍ଥିତ ୫୦ ଡିସିମିଲ ଶାରଦ-୨ ଜମିରେ, ଧାନ ଚାଷ ପରିବର୍ତ୍ତେ ୨ ବର୍ଷ ହେଲାଣି 'ଓଡ଼ିଶା ସମନ୍ୱିତ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଓ ସହନଶୀଳ କୃଷି (OIIPCRA)' କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ଅର୍ଥକରୀ ଫସଲ ହିସାବରେ ସାରୁ, ହଳଦୀ, ରସୁଣ, ଅଦା, ପିଆଜ ଓ କାଙ୍କଡ ଇତ୍ୟାଦି ଜଳବାୟୁ ସହନଶୀଳ କୃଷି ବା ଫସଲ କରିଆସୁଛନ୍ତି। ଦିବାକର ମହାନ୍ତ ତାଙ୍କର ଏହି ଜମିରେ ୧୦ ଡିସିମିଲରେ ସାରୁ, ୧୦ ଡିସିମିଲରେ ହଳଦୀ, ୧୦ ଡିସିମିଲରେ ଅଦା, ୧୦ ଡିସିମିଲରେ ପିଆଜ ଓ ରସୁଣ ଏବଂ ୧୦ ଡିସିମିଲରେ ଭେଣ୍ଡି, ଜହ୍ନି ଓ ବିରି ଡାଲି ଜାତୀୟ ଫସଲ କରନ୍ତି।

ଦିବାକର ମହାନ୍ତଙ୍କ କାଙ୍କଡ ଚାଷ:

ଦିବାକର ମହାନ୍ତ ତାଙ୍କ ଜମି ହିଡରେ କାଙ୍କଡ ଚାଷ କରି ଆସୁଛନ୍ତି। ତାଙ୍କର ୨୦୦ଟି କାଙ୍କଡ଼ ମୂଳ ବା କନ୍ଦା ଅଛି। କାଙ୍କଡ ଚାଷରୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏକ କୁଇଣ୍ଟାଲରୁ ଦେଢ଼ କୁଇଣ୍ଟାଲ କାଙ୍କଡ ଅମଳ

କରନ୍ତି । ବିକ୍ରିବଟା କରିବାପାଇଁ କୌଣସି ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । ବାଡିରୁ ହିଁ ବେପାରୀମାନେ ସବୁ ଆସି ନେଇଯା'ନ୍ତି । କାଙ୍କଡ କେଜି ପ୍ରତି ୨୦୦ ଟଙ୍କାରେ ବିକ୍ରି କରନ୍ତି । ଅମଳ ଆରମ୍ଭରୁ ଏକ ମାସ ଓ ଦେଢ଼ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ୨୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନ କରନ୍ତି । କାଙ୍କଡ ଚାଷ ଏକ ସହଜ ଓ ସରଳ ଚାଷ ଅଟେ । କିନ୍ତୁ ପରିଶ୍ରମ ଟିକିଏ ଦରକାର ଏବଂ ମୂଳକୁ କୋଡାଖୁସା କରି ଉଚ୍ଚା । ଟେକିବା ଦରକାର ।

ମୂଳ ଜାତୀୟ ଫସଲ ଚାଷ:

ଦିବାକର ମହାନ୍ତ ମୂଳଜାତୀୟ ଫସଲ ଯଥା ସାରୁ, ହଳଦୀ ଓ ଅଦା ଚାଷ କରି ବାର୍ଷିକ ୫୦,୦୦୦ଟଙ୍କା ରୋଜଗାର କରନ୍ତି । ସାରୁ, ହଳଦୀ ଓ ଅଦା ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଓ ଆଷାଢ଼ ମାସରେ କ୍ଷେତରେ ଲଗାନ୍ତି ଏବଂ ମାର୍ଗଶିର ପୌଷ ମାସରେ ଅମଳ କରନ୍ତି । ୧୦ ଡିସିମିଲ ଜମିରେ ୫ କୁଇଣ୍ଟାଲ ସାରୁ ଅମଳ କରନ୍ତି । ସାରୁ କେଜି ପ୍ରତି ୩୫ ରୁ ୪୦ ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ବିକ୍ରି କରନ୍ତି, ହଳଦୀ-୨ କୁଇଣ୍ଟାଲ ଓ ଅଦା-୧ କୁଇଣ୍ଟାଲ ମଧ୍ୟ ଅମଳ କରନ୍ତି । ମୂଳଜାତୀୟ ଫସଲ ମଧ୍ୟ ସହଜ ଓ ସରଳ ଚାଷ ଅଟେ । ଏଥିପାଇଁ ସ୍ୱଳ୍ପ ଜଳ ବା ବର୍ଷା ଜଳର ଆବଶ୍ୟକ ପଡେ । ଏହି ମୂଳଜାତୀୟ ଫସଲରେ କେବେ ମଡ଼ୁଡ଼ି ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହି ଚାଷରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ତୁଳନାରେ ଆୟ ଅଧିକ ଅଟେ ।

ଚାଷ ପ୍ରତି ଦିବାକର ମହାନ୍ତଙ୍କ ରୁଚି ଓ ଆଗ୍ରହ ଥିବାରୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ବାଧା ବିଘ୍ନ ସତ୍ତ୍ୱେ ପ୍ରତିକୂଳ ଜଳବାୟୁରେ ମଧ୍ୟ ଚାଷ କରିଆସୁଛନ୍ତି । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ଓଡ଼ିଶା ସମନ୍ୱିତ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ସହନଶୀଳ କୃଷି (OIIPCRA) ମାଧ୍ୟମରେ ଡାଲି ଜାତୀୟ ଚାଷ କରି ଲାଭବାନ ହୋଇଥିବାରୁ ସେ ଏଥିରେ ଜଡ଼ିତଥିବା ସମସ୍ତ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇଛନ୍ତି ।

ଜୀବନ ଧାରଣ ମାନରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିଛି ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ

(ଉପର ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ସଫଳ କଥା)

ଏକଦା ଓଡ଼ିଶାର 'ଇଥିଓପିଆ' ଥିଲା କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲା। ଆଫ୍ରିକା ମହାଦେଶର ମରୁଡ଼ି ପ୍ରପୀଡ଼ିତ ଦେଶ 'ଇଥିଓପିଆ' ପରି ଆମ ରାଜ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାର କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲା ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ମରୁଡ଼ିରେ ପ୍ରପୀଡ଼ିତ ହେଉଥିଲା। ଏହି ସମୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କର ଜୀବନଧାରଣ ବଡ ଦୁର୍ବିସହ ହୋଇ ପଡୁଥିଲା। ଲୋକମାନେ ପେଟପାଟଣା ପାଇଁ ଦାଦନ ଖଟିବାକୁ ଚାଲିଯାଉଥିଲେ। କିନ୍ତୁ ସମୟକ୍ରମେ ଉପର ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଆଣିଲା ଜିଲ୍ଲାରେ ଏକ ବୈପ୍ଲବିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ। କଳାହାଣ୍ଡିର ମାଟି ପୁନର୍ବାର ହୋଇ ଉଠିଲା ଶସ୍ୟଶ୍ୟାମଳା।

ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରୁ ସୁଫଳ:

ଯେବେଠାରୁ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ ଆନ୍ଦୋଳନ ଓଡ଼ିଶାରେ ମୁଣ୍ଡ ଟେକିଲା, ଏହାର ସୁଫଳ କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲାରେ ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଲା। ଚାଷୀମାନେ ଏକଜୁଟ ହୋଇ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତମାନ ଗଠନ କରି, ଚାଷୀ ଓ ଚାଷର ଉନ୍ନତି କଲେ ଲାଗି ପଡିଲେ। ବଦଳିଗଲା 'ଭୋକର ଭୂଗୋଳ' ଆଉ ଚିତ୍ର ଓ ଚରିତ୍ର। ଏମିତି ଏକ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ ମା' ଠାକୁରାଣୀ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ। ଉପର ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏହି ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ ନଂ.୫ ଭାବରେ ସୁପରିଚିତ। ସାନବୋରାଭା ଗ୍ରାମରେ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଥିବା

ଏହି ମା'ଠାକୁରାଣୀ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ ନଂ.୫ର ସମୁଦାୟ ସଭ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି ୪୨୦। ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ୬୦ ଜଣ ଚାଷୀ ହେଉଛନ୍ତି ମହିଳା। ଉକ୍ତ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ ଅଧିନରେ ଥାଉଥିବା ସମୁଦାୟ ସେଚଅଞ୍ଚଳର ଏରିଆ ହେଉଛି ୪୭୫ ହେକ୍ଟର। ଏହି ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ ସେଚଅଞ୍ଚଳରେ ବିଭିନ୍ନ ମାଇନର୍ ଓ ସବ୍-ମାଇନରରୁ ୧୮ ଟି ସୋଠରୁ ଜମି ସବୁକୁ ପାଣି ଯାଉଛି।

ବର୍ଷାଜଳ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା କମିଛି:

ଜିଲ୍ଲା ସଦର ମହକୁମା ଭବାନୀପାଟଣା ଠାରୁ ୪୮ କି.ମି. ଦୂରରେ ପଡେ ଗୋଲାମୁଣ୍ଡା ବ୍ଲକ। ଏହି ବ୍ଲକର ୬କି.ମି ଗଲେ ପଡେ ସାନବେମୋରା ଗ୍ରାମ। ଉପର ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିନସ୍ଥ ଡିଭିଜନ ନଂ.-୧, କୁସୁମଖୁଣ୍ଟି ଅଧିନରେ ଆସେ ଏହି ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ। ଏହି ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ ସେଚଅଞ୍ଚଳ ପରିସୀମାରେ ରହିଥିବା ପ୍ରାୟ ୭୦ ହେକ୍ଟର ଚାଷ ଜମି ଜଳସେଚନ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗରୁ ବଞ୍ଚିତ ଥିଲା। ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ ଗଠନ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଚାଷୀଭାଇମାନେ ଏହି ଜମିରେ ଚାଷ କରିବାପାଇଁ ବର୍ଷା ଜଳଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲେ। ତାହା କେବଳ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାଏ ଯଦି ସେହି ବର୍ଷ ଭଲ ବର୍ଷା ହୋଇଥାଏ। ନହେଲେ ଜମି ପଡିଆ ପଡେ। ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ଏହି ସବୁ ଚାଷ ଜମି ପଡିଆ ରହିଯାଏ। ଚାଷୀମାନେ କେନାଲର ଅପର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଥିବା ଜମିରେ ଚାଷ ହେଉଥିବାର କେବଳ ଦେଖନ୍ତି ଏବଂ ମନଦୁଃଖ କରନ୍ତି। ଓଡ଼ିଶାରେ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ ଆନ୍ଦୋଳନର ସୂତ୍ରପାତ ହେବାପରେ ସାନବେମୋରା ଏବଂ ଅନ୍ୟ କେତେକ ଗ୍ରାମବାସୀ ମିଶି ଗଠନ କଲେ, ''ମା'ଠାକୁରାଣୀ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ''।

ଚାଷୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଘନ ଘନ ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଲା। ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତର କର୍ମକର୍ତ୍ତା, ସେଚ ବିଭାଗର ଅଧିକାରୀ ଓ ସେଚଅଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ (CADA) ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ବାହାର କରିବାର ଉଦ୍ୟମ ଆରମ୍ଭ କଲେ। ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ପରାମର୍ଶ

ଓ ସହଯୋଗରେ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତର ଚାଷୀମାନେ ଶ୍ରମଦାନ କରି ଆରମ୍ଭ କଲେ ପଡିଆ ପଡୁଥିବା ଜମିକୁ କ୍ଷେତ୍ରନାଳୀର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ। କିଛି ଚାଷୀ ଜମିଦାନ କଲେ। ପଡିଆ ଜମିକୁ ପାଣି ଆସିଲା। ହସି ଉଠିଲା ପଡିଆ ଜମି। ବଦଳିଗଲା ପଡିଆ ଜମିର ଚିତ୍ର ଓ ଚରିତ୍ର। ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଠାକାର ଚାଷୀ ବହୁତ ଖୁସି।

ସଠିକ ଭାବରେ କେନାଲର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ହେଇପାରୁଛି:

ଉପର ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିନରେ କେନାଲ ଖୋଳାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ୨୪ ବର୍ଷ ଧରି ଏହାର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଓ ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ ଠିକ୍ ଭାବରେ ହେଇପାରୁନଥିଲା। କିନ୍ତୁ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ ଗଠନ ପରେ ଚାଷୀଭାଇମାନେ ନିଜର ଉଦ୍ୟମ ବଳରେ କେନାଲର ପଟୁ ନିଷ୍କାସନ କରିବା ସହିତ ମରାମତି କାମ ମଧ୍ୟ କଲେ। ଗଛ ଲତା ଓ ବିଭିନ୍ନ ଗୁଳ୍ମରେ ଭରିଥିବା କେନାଲକୁ ଚିହ୍ନିବା କଷ୍ଟକର ହୋଇପଡୁଥିଲା। କିନ୍ତୁ ମରାମତି ଓ ପଟୁ ନିଷ୍କାସନ ପରେ କେନାଲ ଯେମିତି ହସିଲା, ଚାଷ କାମ ମଧ୍ୟ ସେମିତି ହସିଲା। ଅମଳକୁ ନେଇ ଚାଷୀମାନେ ବି ମନଖୋଲି ହସିଲେ।

ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ କନ୍ଦର୍ପ ନାୟକଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ, ଏବେ ସରକାର ମଝିରେ ମଝିରେ ଏଥିପାଇଁ ଅନୁଦାନ ଦେଉଛନ୍ତି, ସେଥିରେ ମରାମତି ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି। ଯେବେ ଅନୁଦାନ ମିଳୁ ନାହିଁ ଚାଷୀମାନେ ଶ୍ରମଦାନ କରି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରୁଛନ୍ତି। ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିବାରର ଜଣେ ଜଣେ ଶ୍ରମଦାନ କରିବାକୁ ଆସନ୍ତି। ଯେଉଁ ପରିବାରରେ କେହି ଆସିପାରନ୍ତି ନାହିଁ, ସେମାନେ ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି। ପୂର୍ବ ଅପେକ୍ଷା ଭଲ ଓ ଅଧିକ ଅମଳ ହେଉଛି। ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଅର୍ଥକରୀ ଫସଲ ଓ ପନିପରିବା ଚାଷ କରି ଚାଷୀଭାଇମାନେ ଭଲ ଦି' ପଇସା ରୋଜଗାର କରିପାରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ନିଜ ଜୀବନଧାରଣ ମାନରେ ସୁଧାର ଆଣିପାରିଛନ୍ତି।

ଓଡ଼ିଶା ସମନ୍ୱିତ ସେଚ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ସହନଶୀଳ କୃଷିରେ ସଂକଟ ପରିଚାଳନା

(ପଥୁରିଗାଇ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଏକ ସଫଳ ଉଦାହରଣ)

ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଜନ ସହଯୋଗ:

ସମୟ ବଦଳୁଛି। ସମୟ ସହିତ ତାଳଦେଇ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଉଛି ପାଣିପାଗ। ଏହି ପାଣିପାଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବା ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅନେକ ସମୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନୟନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅନେକ ଆପଦକାଳୀନ ବା ସଂକଟଜନକ ସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି। ଓଡ଼ିଶାର ସେଚ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମଧ୍ୟ ଏଥିରୁ ବାଦ ପଡୁନାହିଁ। ଅନେକ ସମୟରେ ଏହା ଉଦ୍‌ବେଗର କାରଣ ମଧ୍ୟ ହେଉଛି ଏବଂ ଏକ ଚିନ୍ତାଜନକ ପରିସ୍ଥିତି ଉପୁଜାଉଛି। ଏହାର ସୁପରିଚାଳନା ଯଦିଓ ଏକ କଷ୍ଟକର ବ୍ୟାପାର ମାତ୍ର ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ଜନ ସହଯୋଗରେ ଏହାର ସଫଳ ମୁକାବିଲା କରାଯାଇପାରୁଛି। ପଥୁରୀଗାଇ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏହାର ଏକ ସଫଳ ଉଦାହରଣ।

ଏହି କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ, ଢିଭିଳିକାଟୁ ବ୍ଲକ୍‌ର ଏକ ଦୁର୍ଗମ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅବସ୍ଥିତ। ଏହା କୁକୁଡାଖଣ୍ଡିସ୍ଥିତ କ୍ଲଷ୍ଟର ଅଫିସରୁ ୧୫ କି.ମି. ଦୂର। ଏଠାକାର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଚାଷୀ ଧାନ ଚାଷ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲେ। ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ସର୍ଭେ କରାଯିବାପରେ ୧୧୦ ପରିବାରର ଚାଷୀଙ୍କୁ ଏକତ୍ରିତ

କରାଯାଇ ଏକ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ ଗଠନ କରାଗଲା । ୨୦୨୨ ମସିହା ଫେବୃୟାରୀ ମାସରେ ଗଢ଼ାଯାଇଥିବା ଏହି ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତଟିର ନାମ ରଖାଯାଇଥିଲା 'ବାଲୁଡ଼ା ଗୋସ୍ୱାମୀ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ' । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ଏହି ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତର ଚାଷୀମାନେ 'ଓଡ଼ିଶା ସମନ୍ୱିତ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ସହନଶୀଳ କୃଷି (OIIPCRA)'ର ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯଥା: କୃଷି, ଉଦ୍ୟାନକୃଷି ଏବଂ ମତ୍ସ୍ୟଚାଷ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ମାତ୍ର ସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଅବସ୍ଥା ଏବଂ ସେଚ ବିଧିବିଧାନର ବାସ୍ତବତାକୁ ଦେଖିଲାପରେ ଧିରେ ଧିରେ ସେମାନେ ଏଥିପ୍ରତି ଅନାଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କଲେ ।

ନିରନ୍ତର ପ୍ରଚେଷ୍ଟାର ପ୍ରଭାବ:

ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କର ନିରନ୍ତର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଓ ସହାୟତାରେ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ଏକ ସାଧାରଣ ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଲା । ଏଥିରେ ପୁଙ୍ଖାନୁପୁଙ୍ଖ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇ ଅଧୁରାଗାଉ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଅବସ୍ଥା ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ଚିଠା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଗଲା । ଉକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପର ମରାମତି ଏବଂ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତର ସଭ୍ୟମାନେ କ୍ଷୁଦ୍ରଜଳସେଚନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ କରି

ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଅଣ୍ଟା ଭିଡ଼ିଲେ । ଉକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପର ମୁଖ୍ୟ ଜଳ ନିଷ୍କାସନ ଦ୍ୱାର ଓ କେନାଲର ବନ୍ଧ ମରାମତି ପାଇଁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଥ ମଞ୍ଜୁରୀ କରାଗଲା । ଏ ବାବଦରେ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତକୁ ଅବଗତ କରାଗଲା । ମରାମତି ସମୟରେ କିଛି ଘଟଣାକୁ ନେଇ ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତର କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମନୋମାଳିନ୍ୟ ଘଟିବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ସପ୍ତାହ ବନ୍ଦ ରହିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତର କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାରମ୍ବାର

ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଫଳରେ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସୁଚାରୁରୂପେ ସମ୍ପାଦିତ ହେଲା ।

ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନ ପରେ, 'ବାଲୁଡା ଗୋସ୍ୱାମୀ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ', ଉକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ଦାୟିତ୍ୱ ନିଜ ହାତକୁ ନେଲା । ଚାଷୀମାନେ ଏହାର ଜଳକୁ ସଠିକ ବିନିଯୋଗ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାରମ୍ବାର ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇ ଧାନପରେ ଧାନ ନକରି ରବି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅର୍ଥକରୀ ଫସଲ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଲେ । ଖରିଫ୍ ଚାଷ ପରେ ବଳକା ପାଣିକୁ ସାଇତି ରଖି ରବି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଫସଲରେ ଲଗାଇଲେ । ଫଳରେ ଚାଷୀମାନଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତିରେ ସୁଧାର ଆସିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ବୃଦ୍ଧି ହେବାରେ ଲାଗିଲା । ସହଯୋଗଭିତ୍ତିକ ସେଚ ପରିଚାଳନା ସେମାନଙ୍କର ଜୀବନଧାରା ବଦଳାଇ ଦେଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନେ କୃଷି, ଉଦ୍ୟାନକୃଷି ଏବଂ ମତ୍ସ୍ୟଚାଷ କରି ସ୍ୱାବଲମ୍ବୀ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି ।

ଦାଦନ ଶ୍ରମିକରୁ ସଫଳ ମାଣ୍ଡିଆ ଚାଷୀ

(ରଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନଙ୍କ ସଫଳ କାହାଣୀ)

ଜଳବାୟୁ ସହନଶୀଳ କୃଷି ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ:

ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ କୃଷି ଓ ଏହାର ଆନୁସଙ୍ଗିକ ବିଭାଗମାନ ଜଳବାୟୁ ସହନଶୀଳ କୃଷି ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛନ୍ତି । କେବଳ ଧାନ ଚାଷ ନକରି ବିଭିନ୍ନ ଅର୍ଥକରୀ ଫସଲ ଏବଂ ସହଜ ଅମଳକ୍ଷମ ଫସଲ କରିବାକୁ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଉଛନ୍ତି । ଏବେ ଅଧିକ ଲାଭଦାୟକ ଫସଲ ଯଥା: ତୁଳା (କପା), ବାଜରା, ପନିପରିବା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶସ୍ୟଜାତୀୟ ଚାଷ ଉପରେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଉଛି । ଏସବୁ ପରେ ମଧ୍ୟ ମାଣ୍ଡିଆ ଭଳି ଫସଲର ଚାଷ ଆମ ରାଜ୍ୟର ଉପକୂଳ ଚାଷୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଦୃତ ଲାଭ କରିପାରି ନାହିଁ । ତୁଳନାତ୍ମକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦେଖିଲେ, ଆଦିବାସୀ ଅଧ୍ୟୁଷିତ ଅଞ୍ଚଳଠାରୁ ଉପକୂଳ ଅଞ୍ଚଳ ଢେର୍ ପଛୁଆ ହୋଇ ରହିଯାଇଛି ।

ପ୍ରଗତିଶୀଳ ଚାଷୀ ରଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନ:

ଆମେ ଏଠାରେ ଏମିତି ଜଣେ ମାଣ୍ଡିଆ ଚାଷୀଙ୍କ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ଯାଉଛୁ, ଯିଏ ମାଣ୍ଡିଆ ଚାଷ କରି ନିଜ ଜୀବନଶୈଳୀରେ ବହୁତ ପରିବର୍ତ୍ତନ

ଆଣିପାରିଛନ୍ତି, ସିଏ ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନ। ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରଧାନ ମେଦିପୁର ଗ୍ରାମର ଜଣେ ପ୍ରଗତିଶୀଳ ଚାଷୀ। ମେଦିପୁର ବଣିଆ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଅଧୀନରେ ଆସେ। ସମୟ ଥିଲା ଯେତେବେଳେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରଧାନ ଗୁଜୁରାଟରେ ଜଣେ ଶ୍ରମିକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକରି ନିଜର ଗୁଜୁରାଣ ମେଣ୍ଟାଉ ଥିଲେ। ୨୦୨୦ ମସିହାରେ କରୋନାକାଳ ସମୟରେ ନିଜ ଭିଟାମାଟି ଓଡ଼ିଶାକୁ ଫେରିଆସନ୍ତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରଧାନ

ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଅନ୍ତି ଚାଷକରି ପରିବାର ପ୍ରତିପୋଷଣ କରିବାପାଇଁ। ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ କ୍ଷତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରଧାନ। ଭାଙ୍ଗିପଡେ ତାଙ୍କର ମନୋବଳ। ମାତ୍ର କୃଷି ବିଭାଗର ଅଧିକାରୀ ଏବଂ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର ପ୍ରରୋଚନା ଏବଂ ପ୍ରେରଣାରେ ପୁନର୍ବାର ଅଣ୍ଟା ଭିଡିଲେ ଚାଷ ପାଇଁ। ରଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନଙ୍କର ଚାଷ ଜମି ଟିକିଏ ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥାନରେ ଥାଏ ଏବଂ ସେଚ ସୁବିଧା ନଥାଏ କିନ୍ତୁ କୃଷି ଅଧିକାରୀମାନେ ତାଙ୍କୁ ଅଳ୍ପ ଜଳରେ ଚାଷ କରି ହେଉଥିବା ମାଣ୍ଡିଆ ଚାଷ କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଅନ୍ତି। ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରଧାନ ଏପରି କରନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଦଫାରେ ଭଲ ଲାଭ ମଧ୍ୟ ପାଆନ୍ତି। ପରେ ପରେ ପାଖାପାଖି ଅନ୍ୟ ଚାଷୀଭାଇମାନେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ମାଣ୍ଡିଆ ଚାଷ କରି ଭଲ ଦି' ପଇସା ରୋଜଗାର ମଧ୍ୟ କରନ୍ତି।

ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ ଓ ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା:

ଚାଷରେ କିଛି କିଛି ସମସ୍ୟା ଆସିଥାଏ। ସ୍ଥାନୀୟ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତର କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନେ ଏକ ସାଧାରଣ ପରିଷଦ ବୈଠକ କରାଇ, ଆଲୋଚନା କରି, ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ ସମସ୍ୟାରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରି ଏହାର ଆଶୁ ସମାଧାନ ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ ଜାରି ରଖିଥା'ନ୍ତି।

ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତର ସାଧାରଣ ବୈଠକର ଠିକ୍ ପରେ ପରେ ହିଡିଜିକାଟୁ କ୍ଲଷ୍ଟରର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜଳ ଉପଭୋକ୍ତା, କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ କର୍ମକର୍ତ୍ତା ଓ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗୀୟ

ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଲା। ଏଥିରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ବଜେଟ୍ ଅଧିଗୃହୀତ ହେବା ସହିତ 'ପଲ୍ଲୀ ପଦ୍ମନାଭପୁର' ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଏକ ଖସଡ଼ା

ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଗଲା। ବିଭିନ୍ନ କାରଣବଶତଃ ଏବଂ କେତେକ ଆଇନଗତ ଅସୁବିଧା ଯୋଗୁଁ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତର କର୍ମକର୍ତ୍ତା ତଥା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର, ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତାଳମେଳର ଅଭାବ ଦେଖାଦେବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି ହେଲା। ମାତ୍ର ବାରମ୍ବାର ଯୋଗାଯୋଗ, ବୁଝାମଣା ଏବଂ ଭାବର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ପରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସୁଚାରୁରୂପେ ସଂପାଦନ ହେଲା।

'ଓଡ଼ିଶା ସମନ୍ୱିତ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ସହନଶୀଳ କୃଷି (OIIPCRA)' ର ବିଭାଗୀୟ କର୍ମଚାରୀ ଓ କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯଥା, ମେଳା ମହୋତ୍ସବର ଆୟୋଜନ, ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ପାଳନ, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ବିଦ୍ୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ରକ୍ତ ଦାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମମାନ ଆୟୋଜନ କରି ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ। ଚାଷୀମାନେ ଏଥିରେ ପ୍ରଭାବିତ ହେଲେ ଏବଂ ଚାଷରେ ନୂଆ ନୂଆ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳ ପ୍ରୟୋଗ ହେଲା। ଯଦ୍ୱାରା ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଉନ୍ନତିର ଏକ ଅଧ୍ୟାୟର ଅୟମାରମ୍ଭ ହେଲା।

କୃଷିର ଉନ୍ନତିରେ ଯୋଡିହେଲା ନୂଆ ଅଧ୍ୟାୟ

(OIIPCRA ର ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ)

ଚାଷବାସରେ ସମସ୍ୟା:

କୁକୁଡାଖଣ୍ଡି ବ୍ଲକର, ଖଡିଘାଇ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିନସ୍ଥ ବଉଳଢେଲି ଗ୍ରାମର ଜଣାଶୁଣା ଚାଷୀ ହେଉଛନ୍ତି ରମାକାନ୍ତ ପଣ୍ଡା। ସିଏ ପାଞ୍ଚ ଏକର ଜମିରେ ଚାଷବାସ କରନ୍ତି। ଏହି ପାଞ୍ଚ ଏକର ଜମିରୁ ଅଧା ଏକର ଜମିରେ ତାଙ୍କର ପୋଖରୀଟିଏ। ଜମିରେ ପନିପରିବା, ଧାନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଫସଲ ଉତ୍ପାଦନ କରନ୍ତି ରମାକାନ୍ତ। ଏସବୁ ସତ୍ତ୍ୱେ ତାଙ୍କର ଆୟ ସେମିତି ଆଖିଦୃଶିଆ ହେଉପାରେ ନାହିଁ। ତାଙ୍କର ମଧ୍ୟ ସେମିତି ଆଧୁନିକ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଚାଷବାସ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଜ୍ଞାନ ନଥାଏ। ଧିରେ ଧିରେ ତାଙ୍କ ଚାଷକାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଦ ହେଇଯିବା ଉପରେ।

ଆଧୁନିକ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳ ଓ ପରାମର୍ଶର ଉପଯୋଗ:

ଦିନେ ଏକ ଉଦ୍ବୋଧନ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ରମାକାନ୍ତ ପଣ୍ଡାଙ୍କର ଭେଟ ହୁଏ 'ଓଡ଼ିଶା ସମନ୍ୱିତ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ସହନଶୀଳ କୃଷି (OIIPCRA)'ର ଜଣେ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସହ। ସେହି ସଦସ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ଡିଭିଜିନାଲ୍ କ୍ଲଷ୍ଟରର ସଦସ୍ୟ ଥା'ନ୍ତି। କ୍ଲଷ୍ଟରର ସଦସ୍ୟ ଜଣଙ୍କୁ ରମାକାନ୍ତ ତାଙ୍କ ଚାଷର କ୍ଷୟକ୍ଷତି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅସୁବିଧା ସମ୍ପର୍କରେ ଅବଗତ କରାନ୍ତି। ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ କ୍ଲଷ୍ଟରର କିଛି ସଦସ୍ୟ ରମାକାନ୍ତଙ୍କ କୃଷିକ୍ଷେତ୍ରକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ଆସନ୍ତି ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟା ଓ ସମାଧାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତି। ପରେ ପରେ ମଣ୍ଡଳ କୃଷି ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କିଛି ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀ ମିଳିତ ଭାବରେ ରମାକାନ୍ତ ପଣ୍ଡାଙ୍କ କୃଷିକ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନରେ ଆସନ୍ତି। ଆଲୋଚନା ସମୟରେ ସେମାନେ ଆସନ୍ତା ଖରିଫ୍ ଋତୁରେ 'ଓଡ଼ିଶା

ସମନ୍ୱିତ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ସହନଶୀଳ କୃଷି (OIIPCRA)' ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଣ୍ଡାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାପାଇଁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦିଅନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଚାଲୁ ରହେ। କ୍ଲଷ୍ଟରର ସଦସ୍ୟମାନେ ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତି ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଉନ୍ନତ ମାନର ପନିପରିବା ଫସଲ, ଛତୁଚାଷ, ଜିଆଚାଷ, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପୋଖରୀ ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସୋପାନରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଣ୍ଡାଙ୍କୁ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରାଇବା ସହିତ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସହଯୋଗ କରନ୍ତି। ଫଳରେ ରମାକାନ୍ତ ପଣ୍ଡାଙ୍କର ଏଥିପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ବଢ଼ିଯାଏ ଏବଂ ସେ ଏସବୁକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ଚାଷକାର୍ଯ୍ୟରେ ନିମଗ୍ନ ରୁହନ୍ତି। ଫଳରେ ଉନ୍ନତ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଚାଷକରି ସେ ଲାଭବାନ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ବଦଳିଯାଏ ତାଙ୍କ ଜୀବନଯାପନ ଶୈଳୀ। ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଣ୍ଡାଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କରନ୍ତି ତାଙ୍କ ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳର ଚାଷୀ। 'ଓଡ଼ିଶା ସମନ୍ୱିତ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ସହନଶୀଳ କୃଷି (OIIPCRA)' ଯୋଜନାରେ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଲାଭବାନ୍ ହୁଅନ୍ତି।

ଖରିଘାଲ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଚାଷୀମାନେ 'ଓଡ଼ିଶା ସମନ୍ୱିତ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ସହନଶୀଳ କୃଷି (OIIPCRA)'ର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ସହାୟତା ପାଇ ଚାଷକାମ ପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ନିଜ ନିଜ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜର ଶ୍ରେଷ୍ଠତ୍ୱ ପ୍ରତିପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଅଗ୍ର ହୋଇପାରୁଛନ୍ତି। ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚାଷବାସରୁ କିପରି ଅଧିକ ଆୟ କରିହେବ ସେ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି। ଧାନ ଚାଷରୁ ଅଣଧାନ ଚାଷକୁ ଆପଣେଇଥିବା ଏହି ଚାଷୀଭାଇମାନେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳର ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭାବିତ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରୁଛନ୍ତି। ଏହାର ପ୍ରଭାବରେ ବାଙ୍କିଆ ନାଳ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅନ୍ତର୍ଗତ "ମା' ରାମଚଣ୍ଡୀ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ"ର ଚାଷୀଭାଇମାନେ ମିଳୁଥିବା ସ୍ୱଳ୍ପ ଜଳରୁ, ଜଳବାୟୁ ସହନଶୀଳ ଏବଂ ସହଜ ଅମଳକ୍ଷମ ଚାଷକୁ ଆପଣେଇ ନେଇଛନ୍ତି।

ଚାଷୀମାନେ ପାଇଛନ୍ତି ବଞ୍ଚିବାର ନୂତନ ରାସ୍ତା

(ରେତ୍ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ, କଳାହାଣ୍ଡିର ସଫଳ ଚାଷୀ ଶୂନ୍ୟ ମଙ୍ଗରାଜ)

କଳାଧାନ ଚାଷ:

ଓଡ଼ିଶାର କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲାରେ ରେତ୍ ମଧ୍ୟମ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅବସ୍ଥିତ। ଉର୍ବର ଜମି ଏବଂ ପରିଶ୍ରମୀ ଚାଷୀଙ୍କୁ ନେଇ ଏ ଅଞ୍ଚଳ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ। ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ଜମି ସବୁକୁ ସେଚ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବା ପରେ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଏବଂ ଓ୍ୱାଲମୀ ଓଡ଼ିଶା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସହଯୋଗରେ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ ମାନ ଗଢ଼ାଗଲା। ସରକାରଙ୍କର ଯୋଜନା ସବୁକୁ ସାଦରେ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ସେ ଅଞ୍ଚଳର ଚାଷୀମାନେ, ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ମଧ୍ୟ ଆନ୍ତରିକତା ସହକାରେ ଆପଣେଇ ନେଲେ। ଏହି ଚାଷୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଶ୍ରୀ ଶୂନ୍ୟ ମଙ୍ଗରାଜ ଅନ୍ୟତମ। ୫ ନମ୍ବର ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଭଞ୍ଜପୁର ଗ୍ରାମର ବାସିନ୍ଦା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଙ୍ଗରାଜ। ନିଜେ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାନଙ୍କରେ ସକ୍ରିୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସହିତ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇ ଥିଲେ। ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଙ୍ଗରାଜଙ୍କର ପ୍ରେରଣାରେ ପ୍ରେରିତ ହୋଇ

'ଗଣେଶ୍ୱର ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ' ଅଧିନସ୍ଥ କୁଲ୍ହଟି ଗ୍ରାମର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାଧବ ନାୟକ 'କଳାଧାନ' ଚାଷ କରି ଆଜି ଜଣେ ସଫଳ ଚାଷୀ ପାଲଟିଛନ୍ତି।

ଶୂନ୍ୟ ମଙ୍ଗରାଜଙ୍କ ଫାର୍ମ ହାଉସ୍:

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶୂନ୍ୟ ମଙ୍ଗରାଜ ନିଜ ଜମିରେ ଏକ ଫାର୍ମ ହାଉସ୍ ତିଆରି କରି କିଛି ଲୋକଙ୍କୁ କର୍ମ ନିଯୁକ୍ତି ଯୋଗାଇ ଦେବା ସହିତ ନିଜର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତିରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିପାରିଛନ୍ତି। ଶ୍ରୀ ମଙ୍ଗରାଜଙ୍କର ଏହି ଫାର୍ମ ହାଉସ୍‌ରେ ଏକ ପୋଖରୀରେ ମାଛ ଚାଷ ହେବା ସହିତ ଅମୃତଭଣ୍ଡା, କଦଳୀ, ସଜନା ଓ ଫୁଲ ଚାଷ ମଧ୍ୟ କରାଯାଉଛି। ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ସେ କୁକୁଡ଼ା ଓ ଛେଳି ପାଳନ କରି ଅଞ୍ଚଳର ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ନୂଆ ରାସ୍ତା ଦେଖାଇପାରିଛନ୍ତି। ଚାଷରୁ ଅର୍ଜିତ ଲାଭାଂଶରେ ସେ ପ୍ରଥମେ ୫୦ ହଜାର ଟଙ୍କାରେ ଛେଳି ଓ କୁକୁଡ଼ା କିଣି ଏହି ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷରେ ପ୍ରାୟ ୧୦୦ଟି ଦେଶୀ କୁକୁଡ଼ା ଓ ୨୫ ଟି ଛେଳିର ଅଧିକାରୀ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି। ଅଣ୍ଡା, ଦେଶୀ କୁକୁଡ଼ା ଓ ଛେଳି ବିକ୍ରି କରି ଦୁଇ ପଇସା ରୋଜଗାର କରିପାରୁଛନ୍ତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଙ୍ଗରାଜ। ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଫାର୍ମରୁ ତାଙ୍କର ମାସିକ ୫୦ ହଜାରରୁ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଆୟ ହେଉଛି। ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ସେ ଏହି ଫାର୍ମରେ ପନିପରିବା ଚାଷ କରିବା ସହିତ ଆମ୍ବ ଓ ଶାଗୁଆନ ଗଛ ମଧ୍ୟ ଲଗାଇଛନ୍ତି। ଏଥିରୁ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ମାସକୁ ୨୦ ହଜାରରୁ ଅଧିକ ଲାଭ କରିପାରୁଛନ୍ତି। ଭବିଷ୍ୟତରେ ଗୋପାଳନ, ଛତୁ ଚାଷ, କ୍ୟାପ୍‌ସିକମ୍ ଓ ବ୍ରୋକଲି ଚାଷ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛନ୍ତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଙ୍ଗରାଜ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଙ୍ଗରାଜ ପାଲଟିଛନ୍ତି ପ୍ରେରଣାର ଉତ୍ସ:

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଙ୍ଗରାଜଙ୍କର ପ୍ରେରଣା ଦ୍ୱାରା ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ ନଂ. ୫ରେ ଏକ Seed Bank ବା ବିହନ ଜମା ଘରର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇ ପାରିଛି। ଯେଉଁ ଚାଷୀଭାଇ ଓ ଭଉଣୀମାନଙ୍କର ବିହନର ଆବଶ୍ୟକତା ହୁଏ, ସେମାନେ ଏଠାରୁ ଆବଶ୍ୟକ ବିହନ ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତି ଏବଂ ଅମଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ

ସମୟରେ ସୁଧ ସହିତ ମୂଳ ବିହନ ଏଠାରେ ଫେରସ୍ତ କରନ୍ତି। ଏହା ବାଦ୍ ବିଭିନ୍ନ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ ଶ୍ରୀ ମଙ୍ଗରାଜଙ୍କର ପ୍ରେରଣାରେ ପ୍ରେରିତ ହୋଇ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମମାନ ହାତକୁ ନେଇ ସଫଳ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି। ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ "ମା' ମାଣିକେଶ୍ୱରୀ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ" ଏବଂ "ଶ୍ରୀ ଧବଳେଶ୍ୱର ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ" ଅନ୍ୟତମ।

ନିଜର ତ୍ୟାଗ ଓ ନିଷ୍ଠାପର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଙ୍ଗରାଜ ଆଜି ରେଡ୍ ପ୍ରକଳ୍ପର ଚାଷୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଉଦାହରଣ ପାଲଟିଛନ୍ତି।

ସଫଳତାର ମାପକାଠି

(ପିଆଜ ସାଇତା ଘରର ସଫଳ କାହାଣୀ)

ପିଆଜର ସଂରକ୍ଷଣ:

ଏକଥା ନିଶ୍ଚିତ ଯେ ପିଆଜ ସଂରକ୍ଷଣ ବା ସାଇତି ରଖିବା କୃଷକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ବଡ଼ ବିନିଯୋଗର ପଦ୍ଧତି । ଏଠାରେ ଏ ବାବଦରେ ଗୋଟିଏ ସଫଳ କାହାଣୀର ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇପାରେ । ଶ୍ରୀ ତ୍ରିଲୋଚନ ନାଏକ, ଏବେକାର ଜଣେ ପ୍ରଗତିଶୀଳ ଚାଷୀ । ତାଙ୍କ ଘର ବରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ପଦ୍ମପୁର ବ୍ଲକର ନୂଆପଲ୍ଲୀ ଗ୍ରାମରେ ଏବଂ ଏହା ନୂଆପଲ୍ଲୀ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ (MIP) ରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ କି ଶ୍ରୀ ତ୍ରିଲୋଚନ ନାଏକ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ପନିପରିବା ଚାଷ କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପିଆଜ ଚାଷ ହିଁ ତାଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ଫସଲ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟର କଥା ପରିବହନ ସମୟରେ ଫସଲର ଅଧିକାଂଶ ଭାଗ ତାଙ୍କୁ କ୍ଷୟକ୍ଷତିରେ ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡୁଥିଲା । ତେଣୁ ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ପିଆଜକୁ କିପରି ଦୀର୍ଘ ଦିନ ଧରି ସଂରକ୍ଷଣ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଏହା କିପରି ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରିବଟା ହୋଇପାରିବ, ଏ ପ୍ରକାର ଚିନ୍ତା ଶ୍ରୀ ତ୍ରିଲୋଚନଙ୍କ ମନରେ ବସା ବାନ୍ଧିଥିଲା । ଇତିମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ପିଆଜ ଚାଷ ଓ ଚାଷୀଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବାପାଇଁ କୃଷି ବିଭାଗ ତରଫରୁ ଏକ ସଭାର ଆୟୋଜନ ହୋଇଥିଲା । ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତି, ଚାରାରୋପଣ ଓ ବୁଣା ପଦ୍ଧତି, ଜଳସେଚନ, ଔଷଧ ସିଞ୍ଚନ ପ୍ରଣାଳୀ ଏବଂ ଉନ୍ନତ ବିହନ କିସମ

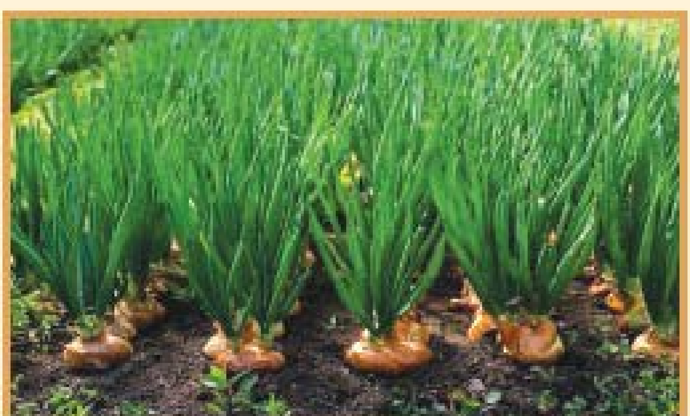

ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପୁଙ୍ଖାନୁପୁଙ୍ଖ ଭାବେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା। ପୁନଶ୍ଚ ଅମଳ ପରେ ଫସଲର ଯତ୍ନ, ସର୍ବୋପରି ଅମଳପରେ ପିଆଜକୁ କିପରି ଦୀର୍ଘ ଦିନ ସଂରକ୍ଷଣ କରାଯିବାର ବିଭିନ୍ନ ପଦ୍ଧତି ଶ୍ରୀ ବୈଲୋଚନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିଥିଲା। ମାର୍କେଟିଂ ପୂର୍ବରୁ ପିଆଜକୁ ସତେଜ ଓ ତାଜା ରହିବାପାଇଁ ଉତ୍ପାଦର ସଂରକ୍ଷଣ, ତାପମାତ୍ରା, ଆର୍ଦ୍ରତା, ତଥା ସଂରକ୍ଷଣ ସ୍ଥାନରେ କିପରି ବାୟୁ ଚଳାଚଳ ହୋଇପାରିବ ଇତ୍ୟାଦି ବହୁତ ଗୁରୁତ୍ୱ ବହନ କରିଥାଏ।

ବୈଲୋଚନଙ୍କ ପିଆଜ ସାଇତା ଗୃହ:

ଉକ୍ତ ସମସ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ ପାଥେୟ କରି ଶ୍ରୀ ବୈଲୋଚନ କୃଷି ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ସହଯୋଗରେ ଆବଶ୍ୟକ କାଗଜପତ୍ର ତଥା ଜମିର ନକ୍ସା ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ। ୫ x ୧୦ ମିଟର ପରିମିତ ଜମିରେ ପିଆଜ ସଂରକ୍ଷଣାଗାର ନିର୍ମାଣ କରାଗଲା। ଉଦ୍ୟାନ ବିଭାଗ ତରଫରୁ ସମୁଦାୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ୧ ଲକ୍ଷ ୭୫ ହଜାରରୁ ସବ୍ସିଡି ଆକାରରେ ଶ୍ରୀ ବୈଲୋଚନଙ୍କୁ ମୋଟ ୮୭ ହଜାର ୫ ଶହ ଟଙ୍କା ରିହାତି ମିଳିଥିଲା। ଖୁସିର କଥା, ଏବେ ଶ୍ରୀ ବୈଲୋଚନ ଫସଲର କ୍ଷୟକ୍ଷତି କଥା ଚିନ୍ତା ନକରି ଅଧିକ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପିଆଜ ଗଚ୍ଛିତ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଉଛନ୍ତି। ପୁନଶ୍ଚ ପିଆଜର ଗୁଣବତ୍ତା ଭଲ

ଥିବାରୁ ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କ ତୁଳନାରେ ତାଙ୍କର ପିଆଜ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରିବଟା ହେଉଛି। ଏହା ତାଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟର ପ୍ରମୁଖ ଅଂଶ ହୋଇଥିବାରୁ ସେ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଦିନକୁ ଦିନ ବିସ୍ତାର କରି ଲାଭବୃଦ୍ଧି କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଉଛନ୍ତି।

ପିଆଜ ସଂରକ୍ଷଣ ଏକ ବଡ ବିନିଯୋଗ:

ପରିଶେଷରେ ଏତିକି କୁହାଯାଇପାରେ, ପିଆଜର ସଂରକ୍ଷଣର ସୁବିଧା କୃଷକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ବଡ଼ ବିନିଯୋଗର ପନ୍ଥା। ଏହାଦ୍ୱାରା ଯେ କେବଳ ଫସଲକୁ ଦୀର୍ଘ ଦିନ ଧରି ସାଇତି ରଖାଯାଇପାରେ ତାହା ନୁହେଁ ବରଂ ଫସଲର ନଷ୍ଟ ଏବଂ କ୍ଷୟକ୍ଷତି ହ୍ରାସ କରିବା ସହିତ ଲାଭ ବୃଦ୍ଧି କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ। ଏବେ

ଏହା କେବଳ ସଫଳ ଚାଷୀ ବିଲୋଚନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୁହେଁ ବରଂ ସମସ୍ତ ଆଗ୍ରହୀ ଚାଷୀଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ। ଏହି ସମସ୍ତ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଉପଯୋଗ କରି ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଲାଭବାନ୍ ହୋଇପାରିବେ।

ooo

ହାତ ପାଆନ୍ତାରେ ମିଳୁଛି ଜଳ, ଚାଷୀଙ୍କୁ ମିଳୁଛି ଭଲ ଅମଳ

(ପାରିତୋଳା, ରାୟଗଡ଼ା ଉଠା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ: ଏକ ସଫଳ କାହାଣୀ)

ଆଦିବାସୀ ଅଧ୍ୟୁଷିତ ଅଞ୍ଚଳ, ରାୟଗଡ଼ା ଜିଲ୍ଲା ସୀମାବର୍ତ୍ତୀ ମୁନିଗୁଡ଼ା ବ୍ଲକ୍ ଜଗଦଲପୁର ପଞ୍ଚାୟତ ଅଧୀନସ୍ଥ ଏକ ଗ୍ରାମ 'ପାରିତୋଳା'। ଶାନ୍ତ ସବୁଜ ବନାନୀ ପରିବେଷ୍ଟିତ ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ଅଧିବାସୀ କୃଷିକୁ ମୁଖ୍ୟ ଜୀବିକା ଉପରେ ଗ୍ରହଣ କରିଆସିଥିବାବେଳେ ଅନିୟମିତ ବୃଷ୍ଟିପାତ ଏବଂ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଜଳସେଚନ ସୁବିଧାର ଅଭାବ ଚାଷୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପାଇଁ କ୍ରମାଗତ ଏକ ଆହ୍ୱାନ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା। ତେବେ ଚାଷୀଙ୍କ ପାଇଁ ବରଦାନ ସାଜି ଟାଙ୍ଗରା କ୍ଷେତକୁ ଉର୍ବର ଜମିରେ ପରିଣତ କରିବା ଏବଂ ଆସନ୍ତାକାଲିର କୃଷିର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଏକ ଆଶା ଦେଉଛି ପେନିକଣା ୧ ନମ୍ବର ଗୋଷ୍ଠୀ ଉଠା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ।

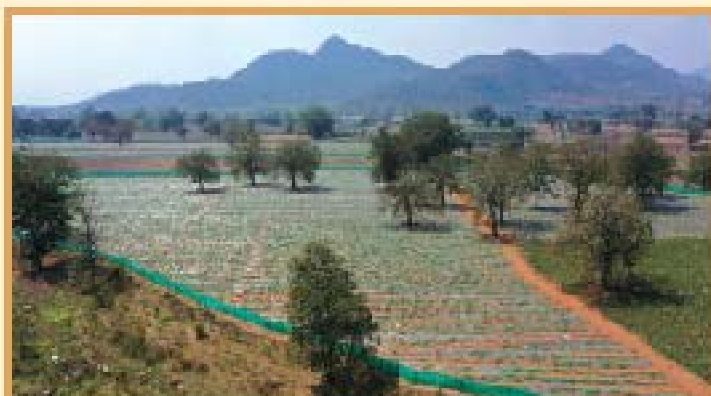

ହାତ ପାଆନ୍ତାରେ ଜଳ:

କୃଷି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜଳ ଉପଲବ୍ଧତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ଉଠା ଜଳସେଚନ ନିଗମ ଅଧୀନରେ ପେନିକଣା ଗୋଷ୍ଠୀ ଉଠା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା। ହରିହର ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତ ଅନ୍ତର୍ଗତ

ପାରିଡୋଲା ଗାଁର ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ । ଏହା ଚାଷ ଜମିରେ ଜଳକୁ ଦକ୍ଷତାର ସହ ବଣ୍ଟନ ଏବଂ ବିତରଣ ପାଇଁ ପରିକଳ୍ପିତ ଏକ ସୁଦୃଢ଼ ଜଳସେଚନ ବ୍ୟବସ୍ଥା । ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ କୃଷକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ନୂତନ ଯୁଗ ଆରମ୍ଭ କରିଛି ।

ବର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଣୁ ଫସଲ ଅମଳ:

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଗୁ ଚାଷୀର ହାତ ପାହାନ୍ତାରେ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇଛି ଜଳ । ୩୦ ଏକର ଜମିରେ ହେଉଛି ଚାଷ । ଲେମନ ଗ୍ରାସ୍, ଲାଉ, କଦଳୀ, ଅମୃତଭଣ୍ଡା, ତରଭୁଜ, ବାଇଗଣ, ଟମାଟୋ ପ୍ରଭୃତି ଚାଷ ଦ୍ୱାରା ବାର୍ଷିକ ୧୨ ରୁ ୧୫ ଲକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରୋଜଗାର କରି ଆର୍ଥିକ ସ୍ତରରେ ସ୍ୱାବଲମ୍ବୀ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି ୩୦ ରୁ ଅଧିକ ଚାଷୀ ପରିବାର । ଏହି

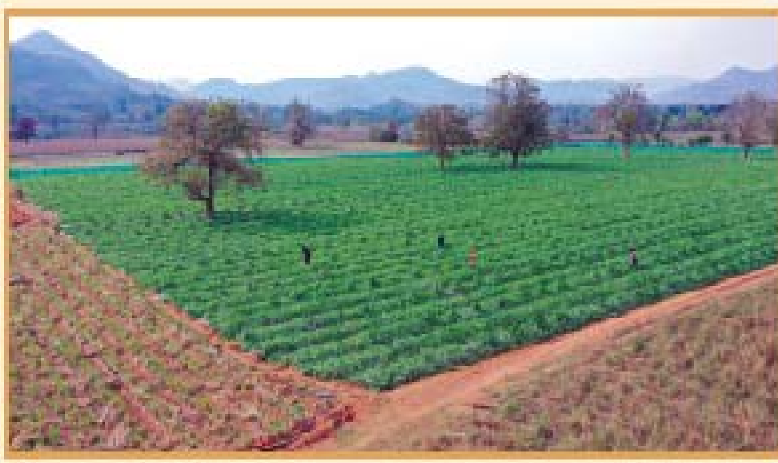

ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ପାରିଡୋଲା କୃଷକମାନେ ଜଳ ଅଭାବ ହେତୁ ଫସଲ ଅମଳ ପାଇଁ ସଂଘର୍ଷ କରୁଥିଲେ । କେବଳ ବର୍ଷା ଋତୁ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ବର୍ଷର ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ଜମିକୁ ପଡିଆ ପକାଉଥିଲେ । ଏହି ପେନିକଣା ୧ ନମ୍ବର ଗୋଷ୍ଠୀ ଉଠା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପଦ୍ୱାରା ଉନ୍ନତ ଜଳ ବଣ୍ଟନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଅଛି । ଏହା ଚାଷୀମାନଙ୍କ ଜମିରେ ସ୍ଥିର ଏବଂ ସମାନ ଜଳ ଯୋଗାଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଛି । କେବଳ ଜଳ ନୁହେଁ ଉନ୍ନତମାନର ବିହନ ଓ ସବସିଡି ଚାଷୀର ଜୀବନଧାରଣ ମାନରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ଚାଷୀଭାଇମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ ସମ୍ମାନ ଏବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ।

ବିଲାତି ଓ ବାଇଗଣ ଚାଷ କରିଛି ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳ

(କହ୍ନେଇ ସରେନଙ୍କ ସଫଳ କାହାଣୀ)

କାଠଭୂମା ଗ୍ରାମର ସମସ୍ୟା:

କୁଳିଅଣା ବ୍ଲକ୍ ପାଡିହିଡା ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତରେ କାଠଭୂମା ଗ୍ରାମ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହି ଗ୍ରାମର ପଶ୍ଚିମକୁ ଶିମିଳିପାଳ ଜାତୀୟ ଅଭୟାରଣ୍ୟ ବିଦ୍ୟମାନ । ପାହାଡ଼ର ଅନତି ଦୂରରେ କୁମ୍ଭୀର ପାଣି, ବାଙ୍କୁଡ଼ିହି ଓ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦନପୁର ଗ୍ରାମ ସୀମାରେ କାଠଭୂମା କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପଟି ଜରାଜୀର୍ଣ୍ଣ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି । ବର୍ଷା ଋତୁରେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ପାଣି କାଠଭୂମା ଗ୍ରାମର ପାଖାପାଖି ପ୍ରାୟ ୬୦ ଏକର ଚାଷ ଜମିକୁ ଜଳସେଚନ ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ବର୍ଷର ମାଘ ଓ

ଫାଲଗୁନ ମାସ ବେଳକୁ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ପାଣି ରହୁ ନଥିବାରୁ ସେହି ଗ୍ରାମର ଲୋକେ ଚାଷ ଜମି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ରବି ଫସଲ ଚାଷ ପ୍ରତି ବିମୁଖ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥା'ନ୍ତି । ଏହି ଗ୍ରାମରେ ପାଖାପାଖି ପ୍ରାୟ ୨୫୦ ପରିବାର ବାସ କରନ୍ତି ଓ ଶତକଡ଼ା ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ଲୋକ ଚାଷୀ ଓ ଦିନ ମଜୁରୀ କରି ପରିବାର ପ୍ରତିପୋଷଣ କରନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶା ସମନ୍ୱିତ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ସହନଶୀଳ କୃଷି (OIIPCRA)ର ପ୍ରଭାବ:

ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଓ ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତିରେ "ଓଡ଼ିଶା ସମନ୍ୱିତ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ସହନଶୀଳ କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ" ଦ୍ୱାରା କୃଷକ ଭାଇମାନଙ୍କର ବାର୍ଷିକ ଆୟକୁ କିପରି ଦ୍ୱିଗୁଣିତ କରିହେବ, ଧାନ ଚାଷ ପରେ ଅଣଧାନ ଫସଲ ଚାଷକରି (ଡାଲି ଓ ମାଣ୍ଡିଆ ଜାତୀୟ ଫସଲ) ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ କୃଷି ବିଭାଗ, ଉଦ୍ୟାନ ବିଭାଗ, ମତ୍ସ୍ୟ ବିଭାଗ ଓ ପଶୁ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଯୋଜନା ସବୁକୁ ଚାଷୀଙ୍କ ନିକଟରେ କିପରି ପହଁଚାଯାଇପାରିବ, ସେଥିପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ଅଧିକାରୀମାନେ ଅଣ୍ଟା ଭିଡିଥିଲେ। ସରକାରଙ୍କ 'ଓଡ଼ିଶା ସମନ୍ୱିତ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ସହନଶୀଳ କୃଷି (OIIPCRA)' ଯୋଜନାର ମୂଳ ଲକ୍ଷ ସହିତ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ପୁନରୁଦ୍ଧାର, କାଡ଼ା କେନାଲ କରି ସମସ୍ତ ଚାଷ ଜମିକୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଜଳଯୋଗାଣ କରିବାପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତ କର୍ମୀମାନେ ସଂକଳ୍ପବଦ୍ଧ ହେଲେ।

କହ୍ନେଇ ସରେନଙ୍କ ସଫଳତା:

କାଠଭୁମା ଗ୍ରାମଟି ବୁଢ଼ାବଳଙ୍ଗ ନଦୀ କୂଳରେ ଅବସ୍ଥିତ। ଏହି ଗ୍ରାମରେ ୨୦୨୧ ମସିହା ଜୁନ୍ / ଜୁଲାଇ ମାସରୁ 'ଓଡ଼ିଶା ସମନ୍ୱିତ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ସହନଶୀଳ କୃଷି (OIIPCRA)' ଯୋଜନର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଅଛି। କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭରୁ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତରେ ସରପଞ୍ଚ, ୱାର୍ଡ ମେମ୍ବର ଓ ଗ୍ରାମବାସୀ ତଥା ଚାଷୀ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ସାଧାରଣ ବୈଠକ, ସଚେତନତା ସଭାର ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା। କୃଷି ବିଭାଗ ଓ ଉଦ୍ୟାନ ବିଭାଗର ମିଳିତ ବୈଠକ ବସି ସରକାରଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା। ଯେଉଁ କେତେଜଣ ଚାଷୀ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କହ୍ନେଇ ସରେନ ଅନ୍ୟତମ। ପୂର୍ବରୁ

ଶ୍ରୀ ସରେନ ଦିନ ମଜୁରିଆ ହିସାବରେ କାମ କରି ପରିବାର ପ୍ରତିପୋଷଣ କରୁଥିଲେ । ପାଖରେ କାମ ନମିଳିଲେ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟକୁ ଦିନ ମଜୁରିଆ ହିସାବରେ କାମ କରିବାପାଇଁ ଯାଉଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ୨୦୨୧-୨୨ ବର୍ଷରେ 'ଓଡ଼ିଶା ସମନ୍ୱିତ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ସହନଶୀଳ କୃଷି (OIIPCRA)' କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇ, ଉଦ୍ୟାନ କୃଷିର ଶଙ୍କର ଜାତୀୟ ପନିପରିବା ଫସଲ ଚାଷ ଯୋଜନାରେ ସାମିଲ ହୋଇ, ନିଜର ଦୁଇ ଏକର ଜମିରେ ବିଲାତି, ବାଇଗଣ, କଲରା ଚାଷ କରି ଲାଭାନ୍ୱିତ ହୋଇଛନ୍ତି ଓ 'ଓଡ଼ିଶା ସମନ୍ୱିତ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ସହନଶୀଳ କୃଷି (OIIPCRA)'ର ଶଙ୍କର ଜାତୀୟ ପନିପରିବା ଚାଷ ଯୋଜନାରେ ଏକରକୁ ୮୦୦୦ ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ଅନୁଦାନ ମଧ୍ୟ ପାଇଛନ୍ତି । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ୱାବଲମ୍ବୀ ହୋଇପାରିଥିବାରୁ ବହୁତ ଖୁସି । ନିଜର ଗୁଜୁରାଣ ମେଣ୍ଟାଇବା ସହିତ ଗ୍ରାମର ତିନି, ଚାରି ପରିବାରକୁ ନିଜ ବିଲ ବାଡିରେ କାମରେ ଲଗାଇ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଭାବେ ରୋଜଗାର ଦେଉଅଛନ୍ତି । ମୂଲିଆ ମଜୁରି ଖର୍ଚ୍ଚକୁ କମ୍ କରିବାକୁଯାଇ ଏ ବର୍ଷ ଗୋଟିଏ ପାୱାର ଉଇଡର ମେସିନ୍ ସବ୍‌ସିଡି ଯୋଜନାରେ, 'ଓଡ଼ିଶା ସମନ୍ୱିତ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ସହନଶୀଳ କୃଷି (OIIPCRA)' କର୍ମୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ କିଣିଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ସରେନ ବେଢ଼ମାଣି ଜାଗାରେ ଥରକେ ୧୦କୁଇଣ୍ଟାଲ୍ ବାଇଗଣ ଅମଳ କରୁଛନ୍ତି ଯାହାକି ସପ୍ତାହରେ ଦୁଇ ଥର ତଥା ୨୦ କୁଇଣ୍ଟାଲ୍ ଅମଳ ହେଉଛି । ଶ୍ରୀ ସରେନ ମାସରେ ପ୍ରାୟ ୮୦ କୁଇଣ୍ଟାଲ୍ ବାଇଗଣ ଅମଳ କରୁଛନ୍ତି । ସେହିପରି ୧ ମାଣ ଜମିରେ ବିଲାତି ଚାଷ କରି ତିନି ଦିନକୁ ଥରେ ୧୨ କୁଇଣ୍ଟାଲ୍ ବିଲାତି ଅମଳ ପାରିପାରୁଛନ୍ତି । ବର୍ଷକର ଫସଲରୁ ହେଉଥିବା ଆୟରୁ ସବୁ ଖର୍ଚ୍ଚବାର୍ଚ୍ଚ ପରେ, ହାରାହାରି ୧,୫୫,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଲାଭ ପାଉଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ସେ 'ଓଡ଼ିଶା ସମନ୍ୱିତ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ସହନଶୀଳ କୃଷି (OIIPCRA)'ର ଅଧିକାରୀ ଓ ସହକାରୀ ଉଦ୍ୟାନକୃଷି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇଛନ୍ତି ।

ମରୁଡ଼ିର ସଫଳ ମୁକାବିଲା

(ଆଗଲପୁର ବୃହତ୍ ଉଠା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ସଫଳ କାହାଣୀ)

ମରୁଡ଼ି ପ୍ରପୀଡ଼ିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ସୁନାର ଫସଲ ହସୁଛି:

ଆଗଲପୁର ବୃହତ୍ ଉଠା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପଟି ବଲାଙ୍ଗିର ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଆଗଲପୁର ବ୍ଲକର "ଆଗଲପୁର" ଗ୍ରାମରେ ଅବସ୍ଥିତ। ପ୍ରାୟ ଆଗଲପୁର ବ୍ଲକ୍ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଠାରୁ ୩ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ। ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ ପୂର୍ବରୁ ଆଗଲପୁର ମରୁଡ଼ି ପ୍ରପୀଡ଼ିତ ଅଞ୍ଚଳ ଭାବେ ପରିଗଣିତ ହେଉଥିଲା। ଏଣୁ ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ୨୦୧୫ ମସିହାରେ ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ବୃହତ୍ ଉଠା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଭିତ୍ତିପ୍ରସ୍ତର ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ। ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ନିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଲଷ୍ଟର-୩ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ୨୦୧୫ ମସିହାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ୨୦୧୮ ମସିହାରେ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା। ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଟିର ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ମୂଲ୍ୟ ୨୮ କୋଟି ୮୧ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଟି ୨୦୧୯ ମସିହାଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହେଲା। ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାପାଇଁ L&T କମ୍ପାନୀକୁ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇଥିଲା। କମ୍ପାନୀ କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥିଲା।

ଏହି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଜଳସେଚନ କରିବାକୁ ଇଂରେଜମାନେ ଚିନ୍ତା କରିଥିଲେ। ଏହା ରାଜପୁରରୁ କଟକ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ଏକ କେନାଲ ଖୋଳାଯାଇଥାନ୍ତା। କିନ୍ତୁ ରେଳ ଲାଇନ (Train Line) ଆସିଯିବାରୁ ଏହା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ। ଯାହା ଏବେ ମେଗାଲିଫ୍ଟ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଛି। ଏହାଦ୍ୱାରା ମରୁଡ଼ି ପ୍ରପୀଡ଼ିତ ଅଞ୍ଚଳ ଆଜି ସୁନାର ଫସଲରେ ହସୁଛି।

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପରେ ସର୍ବମୋଟ୍ ୪୦ ଗୋଟି ନିର୍ଗମନ ନାଳୀଦ୍ୱାରା ଖରିଫ୍ ଋତୁରେ ଚାଷଜମିକୁ ସୁଚାରୁରୂପେ ଜଳ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଅଛି। ପମ୍ପ ହାଉସ୍ ଅଙ୍ଗ ନଦୀ କୂଳରେ ବସିଛି। ଏହିଠାରୁ Rising Main, ୬ କିଲୋମିଟର ଉତ୍ତରକୁ ଲାଉପୁଞ୍ଜା ରାସ୍ତା କଡ଼େ କଡ଼େ ଯାଇଛି। ଏହି Rising Main ରୁ ତିନୋଟି ଶାଖା ନାଳୀ ପଶ୍ଚିମକୁ ଯାଇଛି ଓ ସମୁଦାୟ ସେଚାଞ୍ଚଳକୁ ଜଳସେଚନ କରିପାରୁଛି। ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହେବାଦ୍ୱାରା ଆଗଲପୁର ବ୍ଲକର ୨୪ ଗୋଟି ଗ୍ରାମର ପ୍ରାୟ ୧୧୦୦ ରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଚାଷୀ ଉପକୃତ ହେଉଛନ୍ତି ଯଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର ଜୀବନଯାପନ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଉନ୍ନତି ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଅଛି।

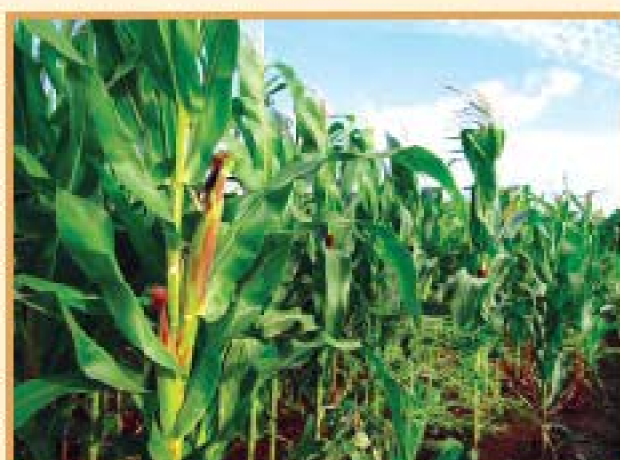

ନିଜ ଅଞ୍ଚଳରେ କର୍ମସଂସ୍ଥାନ:

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଟିର ସ୍ଥାପନା ପୂର୍ବରୁ ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ଚାଷୀମାନେ କେବଳ ବର୍ଷା ଜଳ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ବୃଷ୍ଟିପାତ ହେତୁ ଚାଷକାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରୁନଥିଲା। ଯଦ୍ୱାରା ସେହି

ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନେ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ବାହାରକୁ ଦାଦନ ଖଟିବାକୁ ଯାଉଥିଲେ । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ନିର୍ମାଣ ପରେ ସେହି ଅଞ୍ଚଳର ଚାଷୀମାନେ ରାଜ୍ୟ ବାହାରକୁ ନ ଯାଇ ଚାଷ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଆପଣେଇ ନିଜର ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କରୁଛନ୍ତି । ସେହି ଚାଷୀମାନେ ଧାନ ଚାଷ ସହିତ ପନିପରିବା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅର୍ଥକାରୀ ଫସଲ ଯଥା: ଡାଲି ଜାତୀୟ ଶସ୍ୟ, ମକା, ଚିନାବାଦାମ ଇତ୍ୟାଦି ଚାଷ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ନିଜର ଜୀବନଯାପନ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଉନ୍ନତି ଆଣି ପାରିଛନ୍ତି ।

ଗୁଡ଼ିଗୁଣ୍ଡା ଗାଁର ମଗଣିର କଠାର ଜଣେ ସଫଳ ଚାଷୀ । ତାଙ୍କର ୩ ଏକର ଜମିରେ ସେ ଚାଷ କରନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ପଚାରିବାରୁ ସେ କହିଲେ – ଆଗ ଅପେକ୍ଷା ଏବେ ମୁଁ ଭଲରେ ଅଛି । ଆଉ ଧାର-ଉଧାର ବା କରଜ କରିବାକୁ ପଡୁନି । ଆଗରୁ ଚଳିବାକୁ ଅସୁବିଧା ହେଉଥିଲା । ଏବେ ମୋର ନିଜର ଗୁଜୁରାଣ ମେଣ୍ଟାଇ, ଦୁଇ ପଇସା ମଧ୍ୟ ସଞ୍ଚୟ କରିପାରୁଛି । ଏବେ କ୍ଷେତରେ କୋବି, ମୂଳା, ପିଆଜ ଆଦି ଅର୍ଥକାରୀ ଫସଲ ଉତ୍ପାଦନ କରିପାରୁଛି । ଏହା ହେଉଛି ପାର୍ବତୀ ଗିରି ବୃହତ୍ ଉଠା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଅବଦାନ । ପ୍ରକଳ୍ପଦ୍ୱାରା ମୁଁ କ୍ଷେତରେ ସୁନାର ଫସଲ ଉତ୍ପାଦନ କରିପାରୁଛି ।

ଶେଷ ମୁଣ୍ଡକୁ ଜଳ ଯୋଗାଣ

(ଉଷୁମାରେ କରନାଳୀ ପ୍ରକଳ୍ପର ସଫଳ କାହାଣୀ)

କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଓଡ଼ିଶାର ୩୦ ଟି ଜିଲ୍ଲା ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଏବଂ ଏହା ରାଜ୍ୟର ଐତିହ୍ୟ ଓ ଅର୍ଥନୀତିରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନ ବହନ କରେ। ଏହା ଓଡ଼ିଶାର ଉପକୂଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅବସ୍ଥିତ। ଏହି ଜିଲ୍ଲା ମହାନଦୀ ଓ ତାହାର ଶାଖା ନଦୀ କାଠଯୋଡ଼ି, କୁଆଖାଇ ଓ ବିରୂପା ନଦୀ ଦ୍ୱାରା ଜଳପ୍ଲାବିତ। ଏହି ସମୃଦ୍ଧ ନଦୀ ପରିବେଶ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ଅଞ୍ଚଳର କୃଷି, ବ୍ୟାପାର ଓ ସଂସ୍କୃତିକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଛି।

ପ୍ରକଳ୍ପର ସାରକଥା:

ପଲ୍ଲୀଶ୍ରୀ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତର ଚାଷଯୋଗ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳ ୪୨୮.୪୮ ହେକ୍ଟର ଅଟେ। ଏହି ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତର ସର୍ବମୋଟ ୯ଟି ଗ୍ରାମ ଏବଂ ୪୧ଟି ଶୋଠ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ। ପୂର୍ବରୁ, ମଝି ଓ ତଳ ମୁଣ୍ଡ ଅଞ୍ଚଳର କୃଷକମାନେ ଚାଷ ନିମନ୍ତେ ଜଳ ଅଭାବରୁ ବହୁ ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିଲେ। ସେହି ସମସ୍ୟାକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ୨୦୦୮-୦୯ ମସିହାରେ ଉଷୁମା ଗାଁରେ, ଉଷୁମା ମାଇନରର ଶୋଠ ନଂ. ୧ ଏଲ୍ ରେ ୪୨ ମିଟର ଲମ୍ବା କରନାଳୀ କାମ ହୋଇଥିଲା। ସମୟକ୍ରମେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଅଭାବ

ଯୋଗୁଁ ଚ୍ୟାନେଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମତା ହରାଇ ବସିଥିଲା। ଏହି ମୁଖ୍ୟ ସମସ୍ୟାକୁ ଦୂର କରିବାପାଇଁ, ସେଚାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ଜଳ ପରିଚାଳନା (CADWM) କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ସେଚାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ (CAD) ଡିଭିଜନ-୨, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ବର୍ଷ ୨୦୨୪-୨୫ରେ ଇଏଫସି (EFC) ପୁନଃନିର୍ମାଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧୀନରେ ଉଷୁମା ଗାଁରେ କାମ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା। ପ୍ରାୟ ୩୦୦ ମିଟର ଲମ୍ବା କଂକ୍ରିଟ୍ କଉନାଳୀ ସହ ୬ଟି ହାଇଡ୍ରୋଲିକ୍ ଷ୍ଟ୍ରକଚର୍ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ୧୬ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଜଳ ସେଚନ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି।

ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଧାନ ଲାଭସମୂହ:

- **ଫସଲ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତାରେ ବୃଦ୍ଧି:**

  କଉନାଳୀ ନିର୍ମାଣ ଦ୍ୱାରା ଫସଲର ଘନତା ତଥା କୃଷକମାନଙ୍କ ଫସଲ ଅମଳରେ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଛି ଫଳରେ ଉତ୍ପାଦନ ଓ ଆୟ ଦୁଇଟି ଯାକ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଛି। ଉଷୁମା ଗାଁର କୃଷକ କୁନୁରା ସାହୁ ଯିଏ ପୂର୍ବରୁ କେବଳ ଧାନ ଚାଷ କରୁଥିଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନ କାକୁଡି, ବିନ୍ସ, ଝୁଡଙ୍ଗ ଓ କଲରା ଭଳି ପନିପରିବା ଚାଷ କରି ଲାଭବାନ ହେଉଛନ୍ତି। ଖରିଫ ଋତୁରେ ଚାଷ ଅମଳ ପ୍ରାୟ ୧୦% ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଛି। ଆକଳନ ଅନୁସାରେ ରବି ଋତୁରେ ଫସଲ ଚାଷ ୧୫% ବୃଦ୍ଧି ହେବ। ସମାନ ଭାବରେ ଜଳର

ବିତରଣ କୃଷି ପଦ୍ଧତିକୁ ସୁସ୍ଥ କରିଛି, ଯାହା ସ୍ଥାନୀୟ ଜୀବିକାକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ଲାଭାନ୍ୱିତ କରୁଛି।

- **ସନ୍ତୁଳିତ ଜଳ ବିତରଣ:**

  କଂକ୍ରିଟ୍ କରନାଳୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଚାଷ ଜମିର ଶେଷ ମୁଣ୍ଡ ଅଞ୍ଚଳରେ ପାଣି ପହଁଚି ପାରିଛି। ଏହାଦ୍ୱାରା ଏହି ଅଞ୍ଚଳର କୃଷକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦୀର୍ଘସମୟ ଧରି ରହୁଥିବା ସମସ୍ୟାକୁ ସମାଧାନ କରିଛି। ଶେଷ ମୁଣ୍ଡ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଳ ପହଁଚାଇ ଏହା ପଡିଆ ପଡିଥିବା ଜମିକୁ ମଧ୍ୟ ଚାଷ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଛି।

- **ଜଳ ବ୍ୟବହାର କ୍ଷମତାରେ ଉନ୍ନତି:**

  କରନାଳୀ ଗୁଡିକ ଶୋଠ ଜଳ ଭାଗ ଯନ୍ତ୍ରକୁ ନିର୍ମାଣ କରି ଜଳ ପ୍ରବାହ ପଦ୍ଧତିକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଛି। ଏହା ଜଳ ଅପଚୟକୁ କମାଇ ଜଳସେଚନ ସମୟକୁ ହ୍ରାସ କରିଛି। ଏହି କାରଣରୁ ଶେଷମୁଣ୍ଡର କୃଷକମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପଯୁକ୍ତ ପାଣି ପାଇପାରୁଛନ୍ତି, ଯାହା ତାଙ୍କୁ ଅଧିକ ଫସଲ ଚାଷ କରିବାର ଆଶା ଦେଇଛି।

- **ମାଟିର ଗୁଣବତ୍ତା ଓ ସୁସ୍ଥତାରେ ବୃଦ୍ଧି:**

  ପାରମ୍ପରିକ ପଦ୍ଧତିରୁ, ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଜଳସେଚନ ପଦ୍ଧତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଛି ଯାହାଦ୍ୱାରା ଜମା ହୋଇଥିବା ପାଣି ଓ ମୃତ୍ତିକା କ୍ଷୟ କମାଇଛି। ଏହା ମାଟିର ଉର୍ବରତାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଛି ଏବଂ ନୂତନ କୃଷି ପଦ୍ଧତିକୁ ଉନ୍ନତ କରିବାପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି।

ଉଷୁମା ଗ୍ରାମର ସଫଳ ଚାଷୀ ଶ୍ରୀ କୁନୁରୀ ସାହୁଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ, "ଉଷୁମାରେ କରନାଳୀ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏହି ଅଞ୍ଚଳର କୃଷିକ୍ଷେତ୍ରକୁ ମଜବୁତ୍ କରିଛି। ସମାନ ଭାବରେ ଜଳର ବିତରଣ ଓ ଅଧିକ

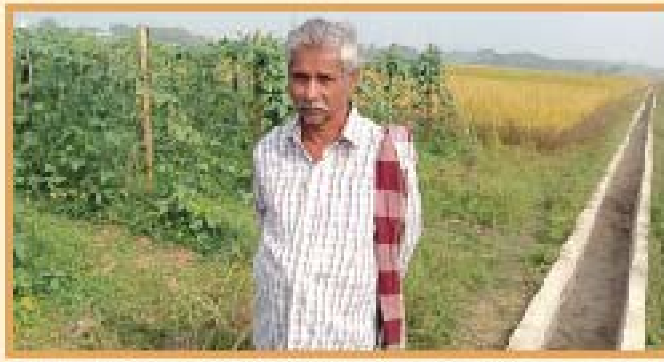

ଫସଲ ଅମଳ ଯୋଗୁଁ ଏହି ଗ୍ରାମ ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ଉଦାହରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିଛି। ପଲ୍ଲୀଶ୍ରୀ ପାଣି ପଞ୍ଚାୟତର ଏହି ପ୍ରୟାସ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ସଶକ୍ତ କରିବା ସହିତ ଏହି ଅଞ୍ଚଳକୁ ରାଜ୍ୟର ଏକ ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରିଣତ କରିପାରିବ ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହରେ କୁହାଯାଇପାରିବ।”